

hørfalbe. Beskatningen er, efter at alle Indtægter, som Communen har efter en mere privatlig Adkomst, ere komne til Indtægt, bygget paa en Afgift af faste Eiendomme og en almindelig personlig Skat.

Med Hensyn til Afgifterne af faste Eiendomme maa det være Hovedpiemebedet at faae dem saavidt muligt fastsatte een Gang for alle, saa at de kunde tages i Betragtning ved alle Eiendomsretshandler, og den Tid snart kunde indtræde, da de have tabt Charakteren af en Beskatning og have faaet mere Lighed med en fast Prioritet til Communen. Det har været umuligt for Kjøbstædernes Vedkommende at sammenfatte, hvad der hvilede paa de faste Eiendomme, og nu fixere dette som en staaende Canon, der skulde gjælde for dem alle, en Slags Gammelstat, om jeg saa maa sige, thi det vil være de Herrer bekendt og vil af de udførlige Motiver, der gaae i stor Detail, fremgaae, at Forholdet ikke blot er i høi Grad forskjelligt i de forskjellige Communer, men at der endogsaa er en saadan Forvirring, at der ikke let kan findes der noget fast Udgangspunkt. Den vigtigste af disse Eiendomsstatter er den, der hviler paa Grundtaxten, som, forsaavidt den hidrører fra ældre Tider, og det gjælder i de fleste Tilfælde, indbefatter saavel Afgifter af Grunden, som af den derpaa værende Eiendom, og for en stor Deel ogsaa af den Ret, Eierne af faste Grunde i Byerne havde til Kjøbstadjorden, og som i tidligere Tid udtryktes som en Ret til at græsse et vist Antal Høveder. Men det vil let sees, at naar disse Jorder ere folgte og nu staae som en selvstændig Indtægt for Communen, er Daandet, der knyttede dem til Grundtaxten paa Eiendommene, fuldstændig hævet, ligesom ogsaa, at naar Grundtaxten indbefatter Afgifter baade af Bygninger og af Grund, er dette Forhold, der maastee engang var rigtigt, nu aldeles urigtigt, thi om ogsaa Grunden bliver den samme, vil enhver Forandring i Bygningerne, f. Ex. ved Nedrivning eller Ombygning, i høi Grad forandre Eiendommens Beskaffenhed som Skattegjenstand. Man har i den senere Tid, da de oprindelige Forhold vare forrykkede og Beskatningen saaledes ikke længer svarede til de nuværende Tilstande,

søgt at afhjælpe disse Misforhold ved enten at lade Grundtaxten heelt sove hen, eller ved at fremdrage andre Skattebaser f. Ex. Assurance, som oftest uden eller i alt Fald med tvivlsom Lovhjemmel, idet man dog ved Siden heraf har bibeholdt denne Forening i en samlet Skat af to saa forskjellige Gjenstande som Grunden — der altid bliver den samme og hvis relative Værdi, bortseet fra den ved Conjunctionerne bevirkede Stigen og Falden, er aldeles uforanderlig, eller dog først i Aarhundreders Løb eller som Følge af som oftest uforudseelige Omstændigheder, f. Ex. Anlæg af Jernbaner, hvorved en Forstad kan hæve sig til at blive en nærsom Deel af Byen, kunne faae en forskjellig Værdi — og Bygningerne, der stadigt ere Forandringer underkastede. Jeg troer, at det vil være rigtigt at stille disse to Elementer ad og lade Enhver faae sin bestemte Andeel af den Skat, der skal udredes af faste Eiendomme i et engang fastsat Forhold. Derimod ville alle andre særlige Skattebaser, som man har udfundet, f. Ex. Bygningsarealet, Husenes Facade til Gaden og andre, formeentlig rettest kunne hørfalbe. Medens der saaledes skulde tilveiebringes en eensartet formel Fremgangsmaade for samtlige Kjøbstæder, er naturligvis den virkelige Værdi, der skal paalignes de faste Eiendomme, meget forskjellig for hver Commune; om dennes Størrelse indeholder Loven derfor ingen Forfkrift, men kun, at det for enhver Commune vil være at fastsætte ved en særlig Vedtægt. I Forbigaaende skal jeg blot berøre et Forhold med Hensyn til Kjøbstæderne, der staaer høist usikkert, nemlig Kjøbstadjorderne, der nogle Steder ere satte i Grundtaxt og Harkorn paa eengang og andre Steder bidrage Lidet eller Intet til Byen. Grunden til disse Jorders særlige Stilling er forlængst hørfalben ved den senere Lovgivning, navnlig ved Ophævelsen af Consumtionen, der bevirkede den største Adskillelse mellem den egentlige Kjøbstadgrund og Kjøbstadjorderne, og senere ved Næringsloven, efter hvilken Udgangen til et hvilket som helst borgerligt Erhverv gennem Borgerstabs Tagelse er den samme indenfor og udenfor den gamle Consumtionslinie, der desuden ofte faktisk er forsvunden.